

ALMU

VT

1. Sanan merkitykset.. Haprean kielessä ei ole erityistä sanaa almun antamiselle. Ranskankielinen sanamme juontuu kreikan sanasta eleēmosynē, joka tarkoittaa Septuagintassa joko Jumalan laupeutta (Ps. 25:5; Jes. 59:16), harvoin ”vanhurskautta” eli ihmisen uskollista vastausta Jumalalle (5. Moos. 6:25), tai lopulta ihmisen laupeutta lähimmäisiään kohtaan (1. Moos. 47:29). Tämä viimeksi mainittu on aitoa vain, jos se ilmenee tekoina, joihin kuuluu keskeisesti puutteenalaisten aineellinen tukeminen. Uudessa testamentissa ja jo Vanhan testamentin myöhäisissä kirjoissa — Danielin, Tobitin ja Sirakin kirjoissa — kreikan sana rajautuu lopulta tähän nimenomaiseen almua tarkoittavaan merkitykseen. Nämä kolme kirjaa tuntevat kuitenkin yhä Jumalan ihmistä kohtaan osoittaman eleēmosynēn (Dan. 9:16; Tob. 3:2; Sir. 16:14; Sir. 17:29): koko Raamatun näkökulmasta almu, ihmisen hyvyyden osoitus veljelleen, on ensisijaisesti Jumalan tekojen jäljittelyä, sillä Jumala osoitti ensimmäisenä hyvyyttä ihmistä kohtaan.

2. Almun antamisen velvollisuus.. Vaikka sana on myöhäinen, almua koskeva ajatus on yhtä vanha kuin raamatullinen uskonto, joka vaatii alusta alkaen rakkautta veljiä ja köyhiä kohtaan. Niinpä Laki tuntee varmasti vanhoja, säädöksiin määrättyjä almujen antamisen muotoja: velvollisuuden jättää osa sadosta köyhien tähtittäväksi ja korjuunjälkien keräämistä varten (3. Moos. 19:9; 3. Moos. 23:22; 5. Moos. 24:20 f.; Ruut 2) sekä joka kolmas vuosi annettavan kymmenyksen niiden hyväksi, joilla ei ole omaa maata: leeviläisten, muukalaisten, orpojen ja leskien (5. Moos. 14:28 f.; vrt. Tob. 1:8). Köyhiä on, ja heidän avunpyyntönsä on vastattava anteliaasti (5. Moos. 15:11; Sananl. 3:27 f.; Sananl. 14:21) ja hienotunteisesti (Sir. 18:15 f.).

3. Almu ja uskonnollinen elämä.. Tämä almu ei saa olla pelkkää ihmisrakkautta, vaan uskonnollinen teko. Köyhille osoitettu anteliaisuus liittyy usein poikkeuksellisiin liturgisiin juhliin (2. Sam. 6:19; 2. Aikak. 30:21–26; 2. Aikak. 35:7 ff.; Neh. 8:10 ff.), mutta se kuuluu myös juhlien tavanomaiseen kulkuun (5. Moos. 16:11, 14; Tob. 2:1 f.). Ennen kaikkea tämä teko saa arvonsa siitä, että se tavoittaa itse Jumalan (Sananl. 19:17) ja avaa oikeuden hänen palkkaansa (Hes. 18:7; vrt. Hes. 16:49; Sananl. 21:13; Sananl. 28:27) ja syntien anteeksiantoon (Dan. 4:24; Sir. 3:30). Se vastaa Jumalalle annettua uhria (Sir. 35:2). Luopuessaan omaisuudestaan ihminen kokoaa itselleen aarteen (Sir. 29:12). ”Onnellinen se, joka muistaa köyhää ja heikkoa” (Ps. 41:2–4; vrt. Sananl. 14:21). Vanha Tobit kehottaa näin lämpimästi poikaansa: ”Älä koskaan käännä kasvojesi köyhältä, niin Jumalakaan ei käännä kasvojaan sinulta... Jos sinulla on paljon, anna enemmän; jos sinulla on vähän, anna vähemmän, mutta älä epäröi antaa almuja... Kun annat almuja, älköön katseessasi näkykö katumusta...” (Tob. 4:7–11, 16 f.)

UT Kristuksen tulemisen myötä almu säilyttää arvonsa, mutta sijoittuu uuteen pelastustalouteen, joka antaa sille uuden merkityksen.

I. Almun harjoittaminen.. Uskovat arvostavat almua, varsinkin kun sitä harjoittavat muukalaiset, ”Jumalaa pelkäävät”, jotka näin osoittavat myötämielisyyttään uskoa kohtaan (Luuk. 7:5; Ap. t. 9:36; Ap. t. 10:2). Jeesus oli sitä paitsi laskenut almun paaston ja rukouksen rinnalla yhdeksi uskonnollisen elämän kolmesta peruspilarista (Matt. 6:1–18).

Mutta suositellessaan almua Jeesus vaatii, että sitä annetaan täysin pyyteettömästi ja ilman minkäänlaista näytävyyttä (Matt. 6:1–4), ”odottamatta mitään vastineeksi” (Luuk. 6:35; Luuk. 14:14), jopa rajattomasti (Luuk. 6:30). Ei näet voida tyytyä saavuttamaan kodifioitua ”tariffia”, olipa se kuinka korkea tahansa: Johannes Kastaja näyttää asettavan perinteisen kymmenyksen tilalle puoliksi jakamisen (Luuk. 3:11), minkä Sakkeus myös toteuttaa käytännössä (Luuk. 19:8). Kristus odottaa kuitenkin omiltaan, etteivät he sulje korviaan yhdeltäkään avunpyynnöltä (Matt. 5:42 rinnakk.), sillä köyhät ovat aina keskuudessamme (Matt. 26:11 rinnakk.); ja jos heillä ei enää ole mitään omaa (vrt. Ap. t. 2:44 f.), heille jää velvollisuus välittää Kristuksen lahjoja eteenpäin (Ap. t. 3:6) ja tehdä työtä voidakseen auttaa puutteenalaisia (Ef. 4:28).

2. Almu ja Kristus.. Jos almu on näin ehdoton velvollisuus, se johtuu siitä, että se saa merkityksensä uskosta Kristukseen, enemmän tai vähemmän syvällisesti ymmärrettyinä.

a) Jeesus pitää juutalaisen perinteen mukaisesti kiinni siitä, että almu on taivaallisen palkan lähde (Matt. 6:2 f.) ja että se kartuttaa aarteen taivaaseen (Luuk. 12:21, 33), missä ihminen saa ystäviä (Luuk. 16:9). Tämä ei johdu oman edun tavoittelusta, vaan siitä, että onnettomien veljemme kautta kohtaamme Jeesuksen itsensä: ”Minkä te teitte yhdelle näistä vähäisimmistä...” (Matt. 25:31–46).

b) Jos opetuslapsen tulee antaa kaikki almuna (Luuk. 11:41; Luuk. 12:33; Luuk. 18:22), se tapahtuu ensinnäkin siksi, että hän voi seurata Jeesusta kitsastelematta omaisuutensa kanssa (Matt. 19:21 f.); toiseksi siksi, että hän olisi antelias Jeesuksen tavoin: Jeesus, ”vaikka oli rikas, tuli teidän tähdenne köyhäksi, jotta te rikastuisitte hänen köyhyystään” (2. Kor. 8:9).

c) Osoittaakseen lopuksi, että kristillistä almua ohjaavat muut lait kuin pelkkä ihmisrakkaus, Jeesus ei epäröinyt puolustaa Juudasta vastaan naisen pyyteetöntä tekoa: nainen oli juuri ”menettänyt” kolmensadan työpäivän palkan kaatamalla kallisarvoisen hajusteensa. Jeesus sanoi: ”Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei

aina ole” (Matt. 26:11 rinnakk.). Köyhät kuuluvat tavalliseen taloudenpitoon (5. Moos. 15:11), joka on syntisessä ihmiskunnassa luonnollista; Jeesus puolestaan merkitsee yliluonnollista, messiaanista taloudenpitoa. Ensimmäinen saa todellisen merkityksensä vasta jälkimmäisen kautta: köyhiä autetaan kristillisessä mielessä vain suhteessa Jumalan rakkauteen, joka on ilmoitettu Jeesuksen Kristuksen kärsimyksessä ja kuolemassa.

3. Almu Kirkossa.. Vaikka jotkin pyyteettömät teot ovat yhä tarpeen, jotta valtakunnan evankeliumia ei sekoitettaisi köyhyyden hävittämiseen, lähimmäistämme on autettava, jotta saavuttaisimme ”meiltä otetun Sulhasen” (vrt. Matt. 9:15): ”Kuinka Jumalan rakkaus voisi pysyä siinä, joka sulkee sydämensä hädässä olevalta veljeltään?” (1. Joh. 3:17). Kuinka voisimme viettää eukaristisen kommuunion sakramenttia jakamatta veljellisesti omaisuuttamme (1. Kor. 11:20 ff.)?

Almulla voi kuitenkin olla vielä laajempi merkitys: se voi ilmaista Kirkkojen ykseyttä. Tätä Paavali tarkoittaa antaessaan pyhän nimen Jerusalemin äitikirkon hyväksi järjestämälleen keräykselle ja kolehdille: se on palveluvirka (2. Kor. 8:4; 2. Kor. 9:1, 12 f.), ”liturgia” (2. Kor. 9:12). Paavali pyrkii kuromaan umpeen kuilua, joka alkoi muodostua pakanataustaisen Kirkon ja juutalaistaustaisen Kirkon välille, ja ilmaisemaan huomattavilla almulahjoituksilla näiden saman Kristuksen ruumiin jäsenten ykseyttä (vrt. Ap. t. 11:29; Gal. 2:10; Room. 15:26 f.; 1. Kor. 16:1–4). Kuinka innokkaasti hän pitääkään korinttilaisille varsinaisen ”rakkauden saarnan” (2. Kor. 8–9)! Päämääränä on veljien välisen tasa-arvon toteutuminen (2. Kor. 8:13), Kristuksen anteliaisuutta jäljitellen (2. Kor. 8:9), jotta Jumala saisi kunnian (2. Kor. 9:11–14). On ”kylvettävä runsaasti”, sillä ”Jumala rakastaa iloista antajaa” (2. Kor. 9:6 f.).

CW

Katso myös: → don AT 3 – faim-soif AT 2 ; NT 3 – jeune 0.2 – justice /i. I ATI 4 – Laupeus NT II – Köyhät AT II – richesse 1,3, III 2